

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Kontakt: e-mail: sekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200
fax 61 27 98 100

Internet: <http://poznan.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO W PAŹDZIERNIKU 2017 R.

Nr 10/2017

opublikowany 29.11.2017

- Na rynku pracy utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w relacji do analogicznego miesiąca poprzedniego roku (w październiku br. wzrost wyniósł 6,6%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 3,8% i kształtowała się o 0,2 p.proc. niżej niż we wrześniu br. oraz o 1,2 p.proc. niżej aniżeli w październiku ub. roku. Województwo wielkopolskie nadal wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia, o 2,8 p.proc. niższą od wskaźnika krajowego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało tendencję wzrostową w skali roku, a wzrost odnotowany w tym miesiącu wyniósł 8,2%.
- W porównaniu z wrześniem br. w skupie obserwowano wzrost cen żyta, żywca wołowego i mleka, natomiast tańsze były ziemniaki oraz żywiec wieprzowy i drobiowy. Nie zmieniła się cena skupu pszenicy. W obrocie targowiskowym obserwowano spadek cen pszenicy, żyta i ziemniaków, a więcej płacono za ziarno jęczmienia i owsa oraz prosięta na chów. W skali roku zaznaczył się wzrost cen skupu większości produktów, z wyjątkiem ziemniaków i żywca wieprzowego, natomiast na targowiskach wzrosły ceny pszenicy, żyta, ziemniaków i prosiąt do dalszego chowu, a obniżyły się ceny jęczmienia i owsa.
- Pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta (spadek z 8,8 we wrześniu br. do 8,2 w październiku wobec 8,7 przed rokiem), podobnie jak relacja do targowiskowych cen jęczmienia (spadek z 7,6 do 6,8; w październiku ub. roku 7,0).
- Odnotowano znacznie mniejsze niż przed miesiącem dostawy ziarna zbóż do skupu. Większa była natomiast podaż produktów zwierzęcych, oprócz żywca wołowego. W skali roku obserwowano wzrost skupu wszystkich obserwowanych produktów, z wyjątkiem żywca wieprzowego.
- Wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększyła się (licząc w cenach stałych) w stosunku do września br. (o 0,8%) i w porównaniu z październikiem ub. roku (o 8,1%). W strukturze rodzajowej produkcji dominowało pięć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (20,4% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (12,1%), mebli (8,7%), urządzeń elektrycznych (8,5%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,8%).
- Odnotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej w ujęciu miesięcznym (o 11,1%) i w relacji do października ub. roku (o 28,0%). W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (44,9%).
- Do użytkowania oddano więcej mieszkań niż we wrześniu br. (o 39,1%) i w październiku ub. roku (o 49,8%). Wzrosła także liczba rozpoczynanych inwestycji mieszkaniowych (odpowiednio o 1,9% i o 65,3%). Natomiast mniejsza (w stosunku do obu okresów porównawczych) była liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 10,2% i o 15,7%).
- Utrzymała się tendencja wzrostowa wartości sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i nie-handlowych w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku (w październiku br. zanotowano wzrost o 9,9%), a także sprzedaży hurtowej jednostek handlowych (o 20,9%) i przedsiębiorstw handlu hurtowego (o 21,7%).
- W okresie styczeń-wrzesień br. wielkopolskie przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały gorsze wyniki finansowe niż przed rokiem. Mniej korzystnie kształtowały się również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- Przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wielkopolskiego w okresie styczeń-wrzesień br. poniosły nakłady inwestycyjne w kwocie o 3,0% niższej aniżeli przed rokiem. Najwięcej nowych zadań inwestycyjnych rozpoczęto w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

SPIS TREŚCI

	Strona
RYNEK PRACY	4
WYNAGRODZENIA.....	8
CENY DETALICZNE	9
ROLNICTWO	11
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO.....	14
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	16
RYNEK WEWNĘTRZNY.....	19
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW	20
NAKŁADY INWESTYCYJNE.....	22
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM.....	24

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów, dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych, dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych, obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych, dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. W niniejszym komunikacie zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych; w tablicach i na wykresach skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

<i>skrót</i>	<i>pełna nazwa</i>
SEKCJE	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
DZIAŁY	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

<i>Kreska</i>	(-)	-	<i>zjawisko nie występuje.</i>
<i>Kropka</i>	(.)	-	<i>zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.</i>
<i>Znak</i>	x	-	<i>wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.</i>
<i>Znak</i>	Δ	-	<i>oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.</i>
<i>„W tym”</i>		-	<i>oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.</i>
<i>Znak</i>	*	-	<i>oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.</i>
<i>p.proc.</i>		-	<i>punkt procentowy.</i>

Dane charakteryzujące województwo wielkopolskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Poznaniu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

RYNEK PRACY

W październiku br. w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła poziom niższy aniżeli przed rokiem i wciąż pozostawała najniższa w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. wyniosło 740,3 tys. osób, co oznacza, że zwiększyło się o 1,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 6,6% w relacji do października ub. roku (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 0,2% w ujęciu miesięcznym oraz 4,2% w stosunku rocznym).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	X 2017		I-X 2017	
	w tys.	X 2016=100	w tys.	I-X 2016=100
O g ó ł e m.....	740,3	106,6	727,0	105,4
w tym:				
Przemysł.....	334,3	103,0	330,6	102,5
górnictwo i wydobywanie.....	4,7	94,9	4,7	87,6
przetwórstwo przemysłowe.....	310,2	103,3	306,3	102,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7,8	99,0	8,0	101,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11,6	101,8	11,6	102,7
Budownictwo.....	36,6	103,3	36,8	102,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	226,5	107,4	220,6	105,8
Transport i gospodarka magazynowa.....	58,5	129,3	55,9	124,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,3	103,5	6,4	102,6
Informacja i komunikacja.....	12,0	105,1	11,9	105,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,8	105,1	7,7	104,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	14,0	99,5	13,6	96,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	33,1	116,7	32,3	114,6

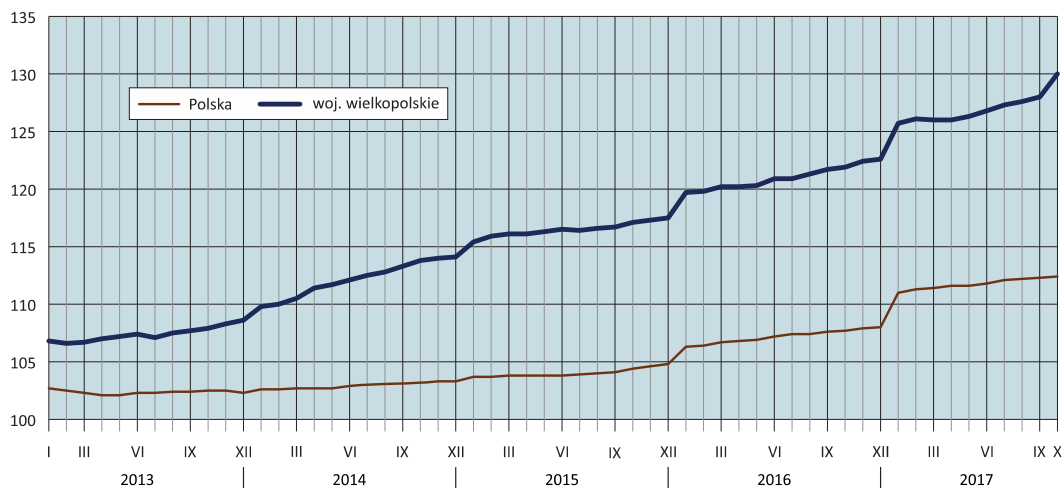
^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z październikiem ub. roku największy wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (o 29,3%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 16,7%). Spadek zatrudnienia obserwowano w tym czasie w przedsiębiorstwach z sekcji: górnictwo i wydobywanie (o 5,1%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę (o 1,0%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 0,5%).

W strukturze zatrudnienia w województwie wielkopolskim dominuje przetwórstwo przemysłowe (41,9% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (30,6%). Na poziomie działów największym zatrudnieniem wyróżniają się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (20,5% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (8,8%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (6,9%) i mebli (6,2%).

W okresie styczeń-październik br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 727,0 tys. osób i było o 5,4% większe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 4,5%). Od początku roku przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (o 24,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 14,6%), natomiast największy spadek odnotowały przedsiębiorstwa zajmujące się górnictwem i wydobywaniem (o 12,4%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

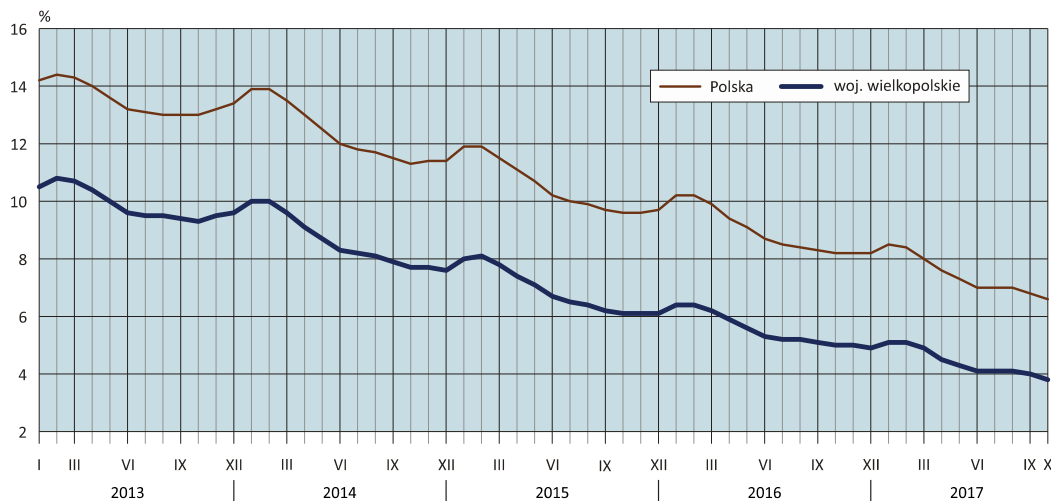
W końcu października br. **liczba osób bezrobotnych** zarejestrowanych w wielkopolskich urzędach pracy wyniosła 59,6 tys. i była o 3,6 tys. (o 5,7%) mniejsza niż w poprzednim miesiącu oraz o 18,0 tys. (o 23,1%) mniejsza niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 61,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 59,5%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016	2017	
	X	IX	X
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	77,6	63,2	59,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,5	12,8	11,8
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,1	14,2	15,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w % ...	5,0	4,0	3,8

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

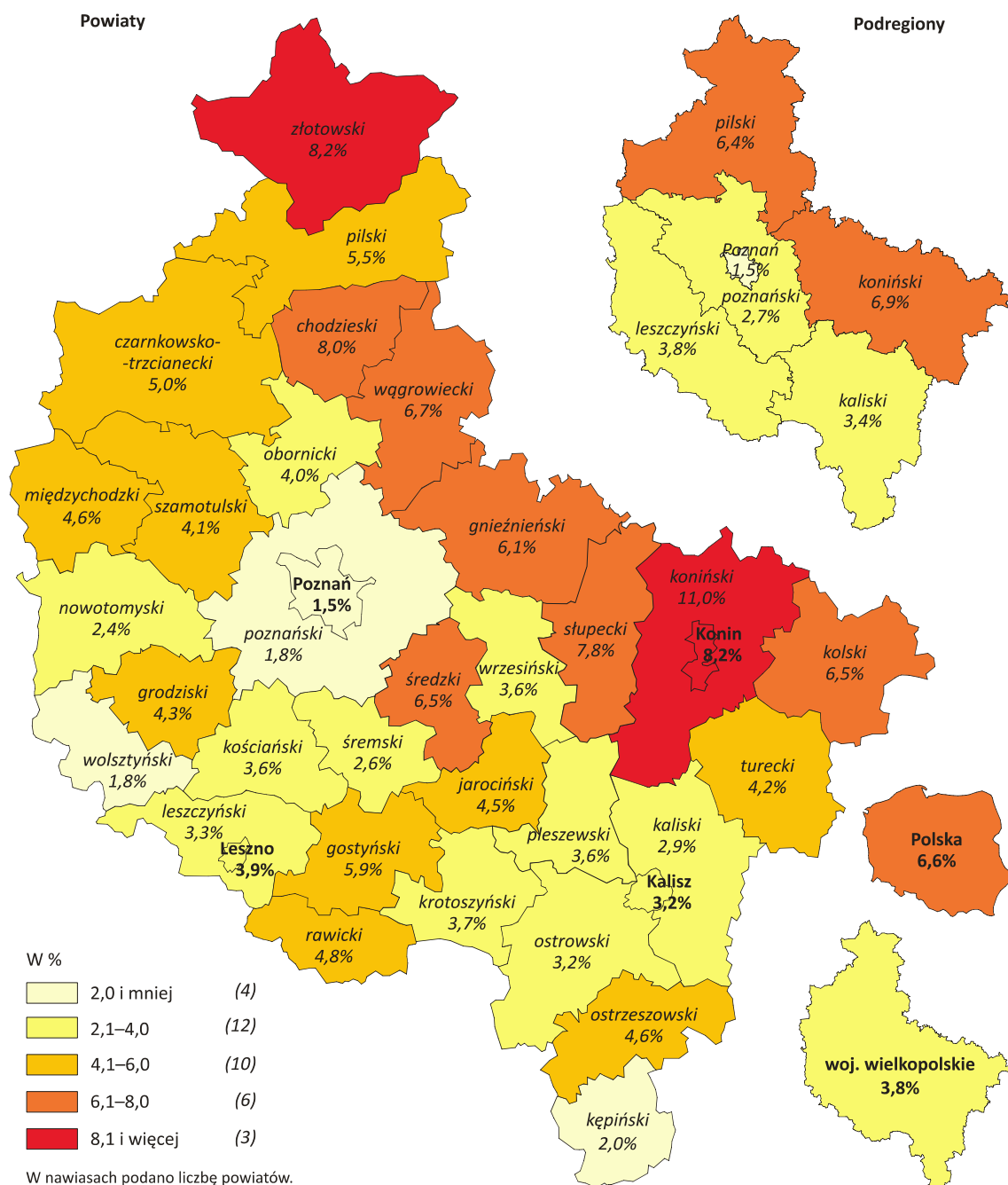
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim w końcu października br. wyniosła 3,8% i była najniższa w kraju. W porównaniu z wrześniem br. wskaźnik ten zmniejszył się o 0,2 p.proc., a w stosunku do października ub. roku obniżył się o 1,2 p.proc. W kraju stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 6,6%, tj. o 0,2 p.proc. niżej niż przed miesiącem i o 1,6 p.proc. niżej niż przed rokiem. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku, stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach. W skali roku największe spadki odnotowano w warmińsko-mazurskim (o 2,1p.proc.) oraz świętokrzyskim i zachodniopomorskim (w obu województwach o 2,0 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2017 R.

Stan w końcu października

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie; największe obserwuje się wciąż w jego wschodniej i północnej części. Najwyższą stopę bezrobocia, podobnie jak w poprzednich miesiącach, odnotowano w powiecie konińskim (11,0% wobec 13,5% w październiku ub. roku), a także w złotowskim oraz w Koninie (w obu powiatach 8,2% wobec 9,9%). Najniższy poziom stopa bezrobocia miała w Poznaniu (1,5% wobec 2,1% przed rokiem) oraz w powiatach: poznańskim (1,8% wobec 2,4%), wolsztyńskim (1,8% wobec 3,0%) i kępnińskim (2,0% wobec 2,3%).

W październiku br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 11,8 tys. osób bezrobotnych, tj. o 7,7% mniej niż przed miesiącem i o 12,5% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do października ub. roku zmniejszył się o 1,6 p.proc. (do 77,0%). Zmalał również odsetek zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,8 p.proc. do 4,4%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 0,1 p.proc. do 13,5%), wzrost natomiast udział absolwentów (o 1,3 p.proc. do 13,3%).

W październiku br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 15,4 tys. osób, tj. o 8,5% więcej niż przed miesiącem i o 9,1% więcej niż w październiku ub. roku. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,2 tys. osób (przed rokiem 7,9 tys.). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych w ujęciu rocznym zmniejszył się o 9,3 p.proc. (do 46,5%). Zmalał także udział osób wykreślonych z ewidencji w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 2,0 p.proc. do 14,0%). Wzrósł natomiast udział bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych (o 0,9 p.proc. do 1,6%), rozpoczęcia szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,8 p.proc. do 9,7%) oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,2 p.proc. do 5,8%).

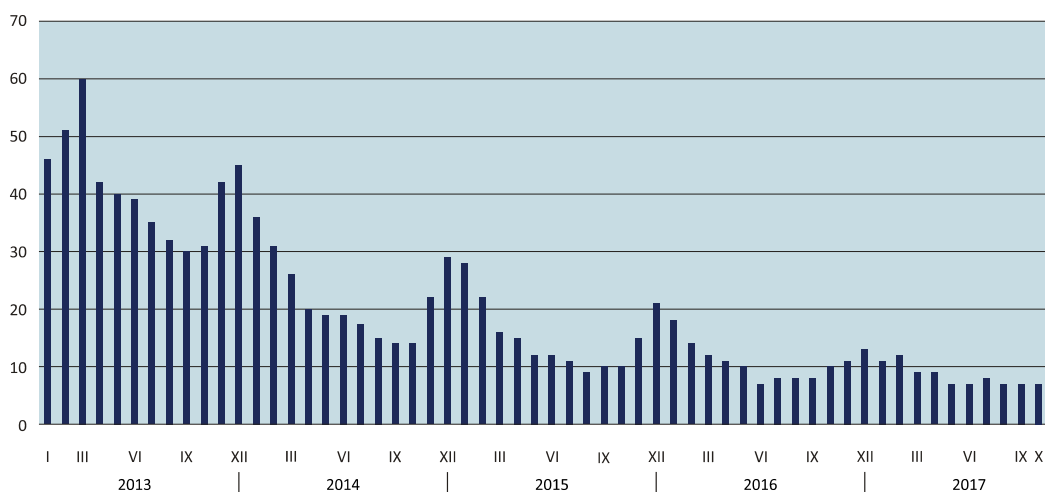
W końcu października br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 50,1 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł 84,0%, tj. o 1,0 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu października br. stanowili 84,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 85,3%). Udział długotrwale bezrobotnych, stanowiących najliczniejszą grupę, w skali roku zmniejszył się o 1,5 p.proc. i wyniósł 47,9%. Zmalał odsetek bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 0,5 p.proc. do 29,3%, w tym poniżej 25 roku życia – 0,4 p.proc. do 15,3%), a także powyżej 50 roku życia (o 0,9 p.proc. do 25,5%). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 2,8 p.proc. do 22,5%), korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 1,0 p.proc. do 3,3%) oraz niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 7,9%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał udział bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (0,2%). W skali roku największy spadek liczebności dotyczył grupy bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia (o 25,9%) oraz osób długotrwale bezrobotnych (o 25,4%), natomiast najbardziej wzrosła liczba bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 8,5%).

W październiku br. do urzędów pracy zgłoszono 10,7 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 0,9 tys. mniej niż przed miesiącem, ale o 1,6 tys. więcej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 7 bezrobotnych, podobnie jak przed miesiącem (przed rokiem 10 osób).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

W okresie styczeń–październik br. wydatki Funduszu Pracy wyniosły łącznie 343,7 mln zł, w tym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 112,3 mln zł, tj. 32,7%, a na realizację programu promocji zatrudnienia 212,8 mln zł, tj. 61,9%.

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu października br. 21 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 2,1 tys. pracowników (przed rokiem odpowiednio 18 zakładów, 1,0 tys. pracowników).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w październiku br. wyniosło 4213,27 zł i wzrosło o 2,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz o 8,2% w relacji do października ub. roku. Przed rokiem miesięczny wzrost wynagrodzeń wyniósł 0,6%, a roczny – 5,5%.

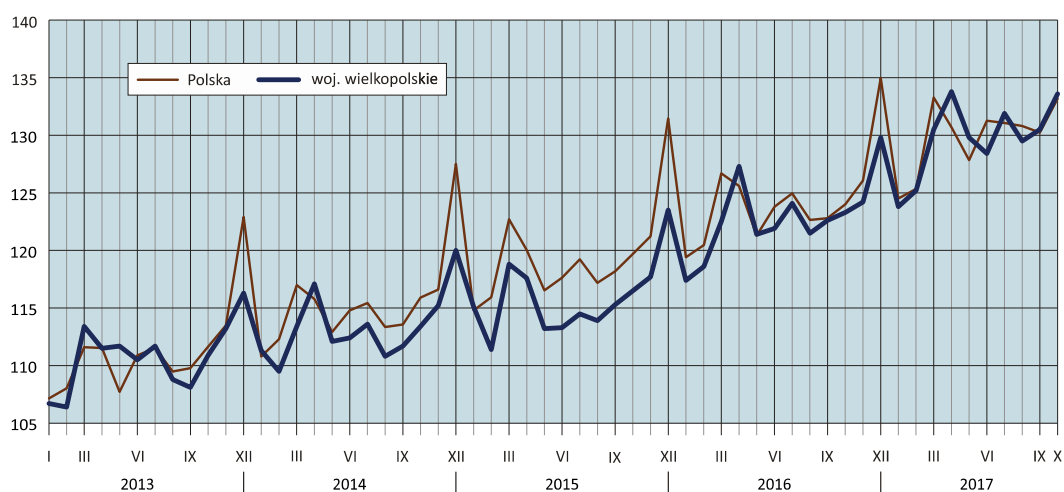
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	X 2017		I-X 2017	
	w zł	X 2016=100	w zł	I-X 2016=100
O g ó ł e m	4213,27	108,2	4122,19	106,8
w tym:				
Przemysł	4432,61	107,9	4336,29	106,9
górnictwo i wydobywanie.....	5660,96	120,0	5330,39	114,7
przetwórstwo przemysłowe.....	4352,58	107,3	4263,26	107,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7005,15	118,3	6952,00	106,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4353,21	108,9	4065,20	105,1
Budownictwo	4708,72	111,3	4443,70	106,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3709,47	107,4	3717,25	107,8
Transport i gospodarka magazynowa.....	4353,85	119,6	3960,90	110,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2970,53	110,9	2890,04	111,7
Informacja i komunikacja	6594,82	104,8	6690,60	106,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5006,10	111,7	4815,05	108,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5514,57	102,4	5435,02	102,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3163,83	109,7	3090,30	103,3

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

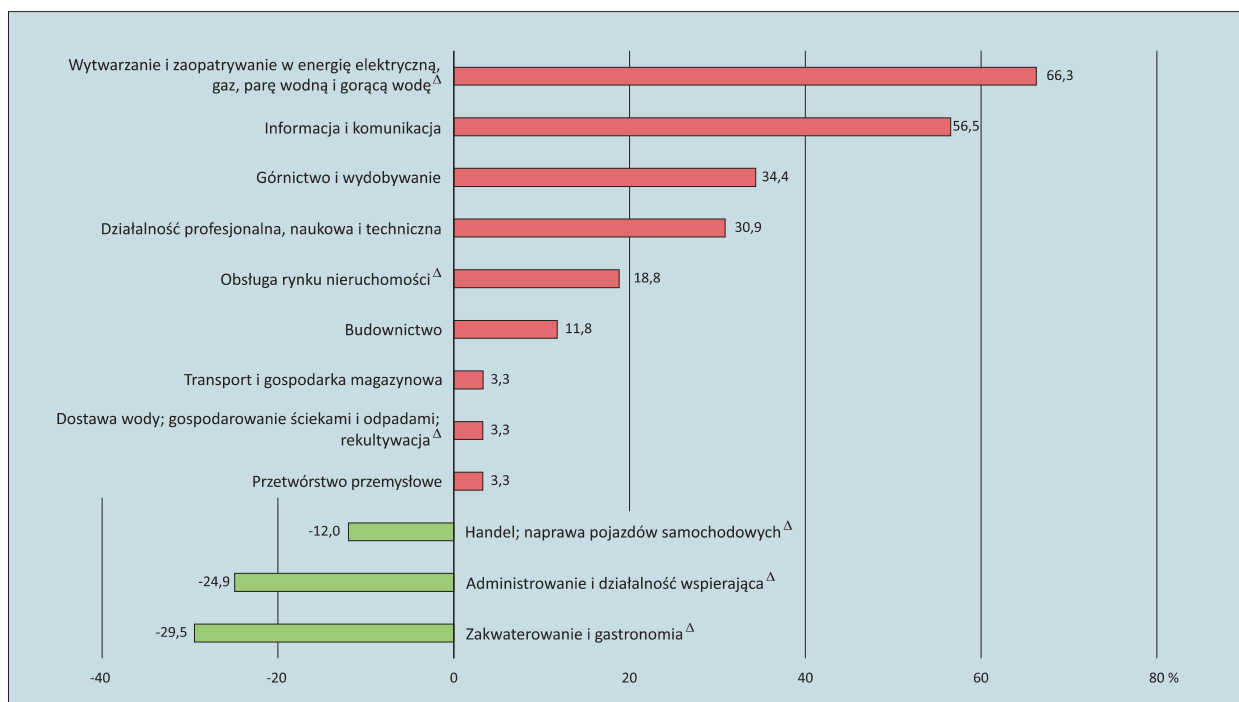
W porównaniu z październikiem ub. roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie zwiększyło się we wszystkich obserwowanych sekcjach sektora przedsiębiorstw, a największy wzrost wynagrodzeń dotyczył jednostek z sekcji: górnictwo i wydobywanie (o 20,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 19,6%), oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 18,3%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Najwyższe wynagrodzenie w październiku br. otrzymali zatrudnieni w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 66,3% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), informacja i komunikacja (o 56,5% wyższe od średniej) oraz górnictwo i wydobywanie (o 34,4% wyższe od średniej). Pomimo stosunkowo dużego wzrostu płac w jednostkach zajmujących się zakwaterowaniem i gastronomią, obserwowanego od początku br., nadal poziom wynagrodzenia w tej sekcji jest najniższy (w październiku br. o 29,5% niższy od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W PAŹDZIERNIKU 2017 R.

W okresie styczeń-październik br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4122,19 zł, tj. o 6,8% wyżej niż przed rokiem (w okresie styczeń-październik ub. roku wzrost wynagrodzeń wyniósł 5,6%). Wynagrodzenia zwiększyły się we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, a największy przyrost dotyczył jednostek z sekcji: górnictwo i wydobywanie (o 14,7%), zakwaterowanie i gastronomia (o 11,7%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 10,3%).

CENY DETALICZNE

Ceny detaliczne większości towarów żywnościowych objętych badaniem w październiku br. były wyższe niż przed rokiem.

Z grupy „pieczywo i produkty zbożowe” najbardziej wzrosły ceny chleba pszenno-żytniego (o 4,8%), kaszy jęczmiennej (o 4,5%) i bułki pszennej (o 4,4%). Na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego pozostała cena ryżu. Natomiast potaniała mąka pszenna (o 4,1%).

W grupie „mięso i wędliny” wyższa niż przed rokiem była cena mięsa wołowego z kością – rostbef (o 6,7%) oraz wołowego bez kości – z udźca (o 3,4%). Cena mięsa wieprzowego bez kości – schab środkowy obniżyła się nieznacznie (o 0,4%). Wśród badanych wędlin droższe były szynka wieprzowa gotowana (o 5,2%) i kiełbasa suszona (o 4,8%), ale tańsza – kiełbasa wędzona (o 3,2%). Wzrosła cena kurcząt patroszonych (o 8,1%). Tańsze niż przed rokiem były natomiast filety z morszczuka mrożone (o 0,6%).

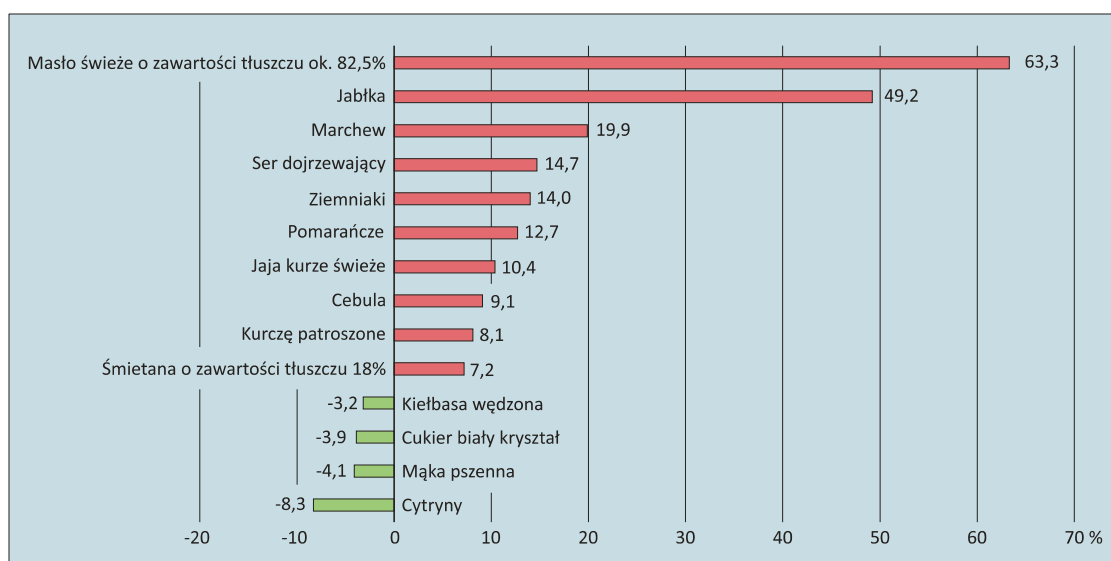
W grupie „mleko, sery i jaja” w skali roku najbardziej podrożał ser dojrzewający (o 14,7%) oraz jaja kurze świeże (o 10,4%). Wzrosły również ceny: śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 7,2%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 5,1%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 0,2%). Nieznacznie tańsze było mleko krowie spożywczycze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane (o 0,4%).

Z grupy „oleje i pozostałe tłuszcze” w największym stopniu wzrosła cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 63,3%). Droższe były też tłuszcze roślinne: margaryna (o 4,6%) i olej rzepakowy produkcji krajowej (o 4,3%).

W grupie badanych warzyw i owoców wzrosły ceny: jabłek (o 49,2%), marchwi (19,9%), ziemniaków (o 14,0%), pomarańczy (o 12,7%) i cebuli (o 9,1%). Natomiast tańsze niż przed rokiem były cytryny (o 8,3%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W PAŹDZIERNIKU 2017 R.

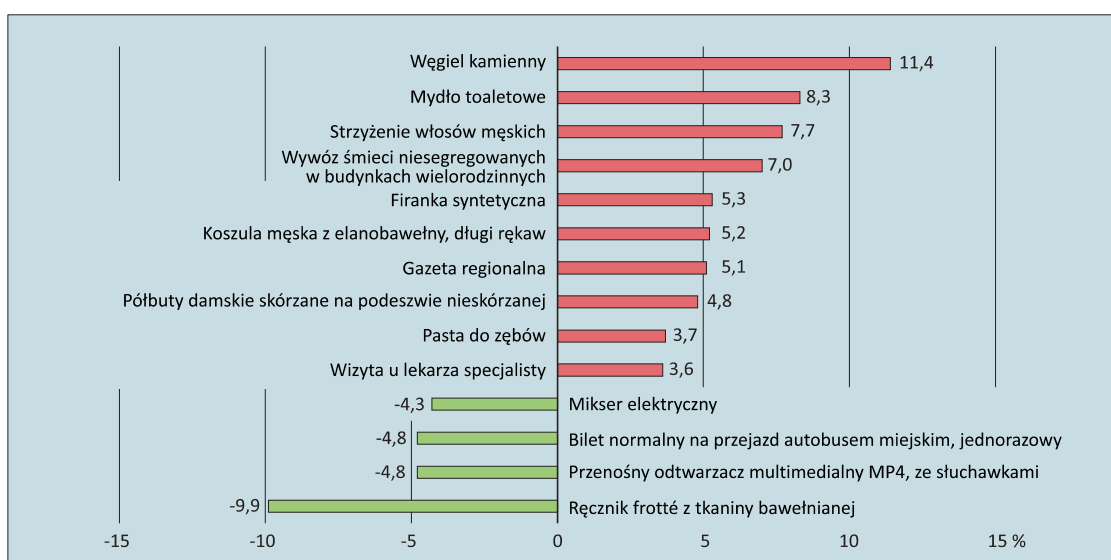
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem droższe w ujęciu rocznym okazały się m.in. kawa naturalna, mielona (o 6,2%), czekolada mleczna (o 4,1%) oraz herbata czarna, liściasta (o 3,7%), tańszy był natomiast cukier biały kryształ (o 3,9%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W PAŹDZIERNIKU 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Ceny większości wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w październiku br. wzrosły w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku.

Wśród towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania podniesiono opłaty za wywóz śmieci w budynkach wielorodzinnych – niesegregowanych (o 7,0%) i segregowanych (o 3,6%) oraz zaopatrzenie w zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej (o 1,6%). Niższa od notowanej przed rokiem była cena ciepłej wody (o 1,2%). Więcej niż w październiku ub. roku płacono za węgiel kamienny (o 11,4%), natomiast niższe były opłaty za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 1,1%).

Wśród cen dóbr i usług związanych z transportem w skali roku więcej płacono za olej napędowy (o 1,8%) i benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 0,9%). Niższa niż przed rokiem była cena biletu normalnego, jednorazowego na przejazd autobusem miejskim (o 4,8%). Droższy był natomiast przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (o 2,5%).

Wyższe były opłaty związane ze zdrowiem; cena wizyty u lekarza specjalisty w skali roku zwiększyła się o 3,6%. Wzrosły także ceny w zakresie rekreacji i kultury; cena gazety regionalnej zwiększyła się o 5,1%, a cena biletu do kina – o 3,6%.

Wśród pozostałych artykułów nieżywnościowych wzrost cen dotyczył m.in. mydła toaletowego (o 8,3%) i strzyżenia włosów męskich (o 7,7%). Natomiast mniej należało zapłacić m.in. za ręcznik frotté z tkaniny bawełnianej (o 9,9%) oraz za przenośny odtwarzacz multimedialny MP4 ze słuchawkami (o 4,8%).

ROLNICTWO

W październiku br. średnia¹ temperatura powietrza na obszarze województwa wielkopolskiego wyniosła +10,6°C, co oznacza, że była o 2,6°C wyższa od notowanej w październiku ub. roku i o 2,1°C wyższa od normy z lat 1971–2000. Najniższą temperaturę zarejestrowano w stacji hydrologiczno-meteorologicznej IMGW w Pile (-0,5°C), a najwyższą (+24,3°C) w Lesznie. We wszystkich stacjach odnotowano przygruntowe przymrozki od -2,4°C w Poznaniu do -0,6°C w Kaliszu, a liczba dni z temperaturą przy gruncie poniżej 0°C wahała się od 1 w Kaliszu, Kole, Lesznie i Pile do 2 w Poznaniu. W ciągu miesiąca wystąpiły obfite deszcze, a średnia suma opadów na obszarze województwa wyniosła 77,9 mm, co stanowiło 212,8% normy wieloletniej. Liczba dni z opadami wahała się od 17 w Lesznie, 19 w Poznaniu, Kole i Pile do 21 w Kaliszu. Najmniej deszczu spadło w tym czasie w Lesznie – 189,0% normy, a najwięcej w Pile – 239,0%.

Październik br. był wilgotny i wietrzny. Występowały obfite opady deszczu, a pod koniec miesiąca deszczu ze śniegiem. Po wilgotnym wrześniu i październikowych opadach, lokalnie na polach pojawiły się застоiska wody. Nasycona wodą gleba utrudniała, a niekiedy uniemożliwiała, wjazd na pola maszynom, przez co opóźniły się siewy pszenicy ozimej oraz zbiór ziemniaków, buraków cukrowych i kukurydzy na ziarno. Nadmiar wilgoci miał również ujemny wpływ na stan zasiewów ozimych. Lokalnie liście jęczmienia i żyta zażółciły się, a stan rzepaku ozimego był bardzo zróżnicowany. Niektóre plantacje na skutek wymoknięcia przerzedziły się i zostały zaatakowane przez choroby i szkodniki. Warunki pogodowe uniemożliwiały przeprowadzenie zabiegów ochronnych. W takiej sytuacji część zasiewów nie rokuje dobrze. Wysoka wilgotność sprzyjała natomiast odrostowi runi na łąkach i pastwiskach oraz poplonom wysianym na zielonkę. Zbiory z łąk trwałych w większości zostały przeznaczone na sianokiszonkę. Do końca miesiąca zebrano ziemniaki uprawiane na glebach lekkich oraz kukurydzę na zielonkę. Natomiast zbiór kukurydzy na ziarno, ziemniaków z gleb ciężkich i buraków cukrowych często był przerywany przez opady deszczu. Nadmiar wilgoci spowodował obniżenie jakości zbiorów. Wilgotność zebranego ziarna kukurydzy przekraczała 30%, w związku z czym konieczne było dosuszanie. Wilgotna pogoda znacząco obniżyła też zawartość suchej masy i cukru w korzeniach buraków cukrowych. Ziemniaki porażone przez choroby bakteryjne i grzybowe mogą się gorzej przechowywać, zwłaszcza w tradycyjnych warunkach.

W porównaniu z poprzednim miesiącem w październiku br. na rynku rolnym w województwie wielkopolskim odnotowano wzrost cen skupu żyta, żywca wołowego i mleka, cena pszenicy utrzymała się na zbliżonym poziomie, a ziemniaki oraz żywiec wieprzowy i drobiowy były tańsze. Na wolnym rynku więcej płacono za jęczmień i owies oraz prosięta na chów, niższe natomiast były ceny pszenicy, żyta i ziemniaków jadalnych późnych. W odniesieniu do października ub. roku ceny na obu rynkach w większości były wyższe, z wyjątkiem targowiskowych cen jęczmienia i owsa oraz cen skupu ziemniaków i żywca wieprzowego.

Skup^a zbóż kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-X 2017		X 2017		
	w tys. t	VII-X 2016=100	w tys. t	X 2016=100	IX 2017=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	584,2	114,7	103,0	137,3	76,1
w tym:					
pszenica	366,7	116,0	73,7	143,3	79,4
żyto	71,6	136,8	9,0	119,7	61,7

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z pięciu stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kaliszu, Kole, Lesznie, Pile i Poznaniu.

Od lipca do października br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) od producentów z terenu województwa wielkopolskiego wyniósł łącznie 584,2 tys. ton, tj. o 14,7% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym podaż **pszenicy** zwiększyła się o 16,0%, a **żyta** – o 36,8%.

W październiku br. skupiono 103,0 tys. ton ziarna zbóż podstawowych, tj. o 23,9% mniej niż przed miesiącem, ale o 37,3% więcej niż przed rokiem. Skup pszenicy w ciągu miesiąca zmniejszył się o 20,6%, ale w skali roku był o 43,3% większy. W przypadku żyta miesięczny spadek podaży wyniósł 38,3%, natomiast roczny wzrost – 19,7%.

Skup ^a podstawowych produktów zwierzęcych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-X 2017		X 2017		
	w tys. t	I-X 2016=100	w tys. t	X 2016=100	IX 2017=100
Żywiec rzeźny ^b	714,8	104,2	66,5	104,0	108,3
w tym:					
wołowy (z cielęcym).....	76,7	107,5	6,4	128,6	97,9
wieprzowy.....	328,6	100,3	26,8	94,2	107,4
drobiowy.....	309,3	108,0	33,2	110,4	111,4
Mleko ^c	1448,5	104,6	138,2	105,8	101,6

^a W okresie VII-X bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami), w wadze poubojowej ciepłej. ^c W mln litrów.

W okresie styczeń-październik br. producenci z województwa wielkopolskiego dostarczyli **do skupu** łącznie 714,8 tys. ton **żywca rzeźnego** (w wadze poubojowej ciepłej), tj. o 4,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. **Skup żywca wołowego** w ciągu roku zwiększył się o 7,5%, **żywca wieprzowego** – o 0,3%, a **drobiowego** – o 8,0%.

W październiku br. do skupu trafiło 66,5 tys. ton żywca rzeźnego, tj. o 8,3% więcej niż przed miesiącem i o 4,0% więcej niż przed rokiem. Skup żywca wołowego kształtował się na poziomie o 2,1% niższym od osiągniętego we wrześniu br., ale o 28,6% wyższym niż przed rokiem. W przypadku żywca wieprzowego dostawy zwiększyły się w relacji do poprzedniego miesiąca – o 7,4%, ale były mniejsze od notowanych w październiku ub. roku – o 5,8%. Podaż drobiu rzeźnego była większa zarówno w stosunku do września br. – o 11,4%, jak i do października ub. roku – o 10,4%.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	W skupie					Na targowiskach				
	X 2017			I-X 2017		X 2017			I-X 2017	
	w zł	X 2016= =100	IX 2017= =100	w zł	I-X 2016= =100	w zł	X 2016= =100	IX 2017= =100	w zł	I-X 2016= =100
Ziarno zbóż ^a										
za 1 dt:										
pszenica.....	64,96	104,3	100,0	67,33	105,9	79,87	101,8	99,6	80,39	100,8
żyto.....	55,42	108,2	102,2	55,56	107,0	59,11	100,4	97,8	63,31	108,6
Ziemniaki ^b										
za 1 dt.....	26,55	94,2	95,1	43,11	95,0	91,87	102,4	96,0	93,05	92,4
Żywiec rzeźny										
za 1 kg:										
bydło (bez										
cieląt).....	6,67	109,2	105,5	6,40	104,9	.	x	x	.	x
trzoda chlewna...	4,87	94,6	91,2	5,20	112,0	.	x	x	.	x
drób.....	3,90	105,8	98,4	3,63	99,0	.	x	x	.	x
Prosię na chów										
za 1 szt.	x	x	.	x	153,33	109,5	101,5	160,03	110,1
Mleko za 1 hl.....	145,82	124,7	102,1	134,64	128,1	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

Za **ziarno zbóż podstawowych w skupie** w październiku br. płacono producentom średnio 62,82 zł za 1 dt, tj. o 0,7% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 4,7% więcej niż przed rokiem.

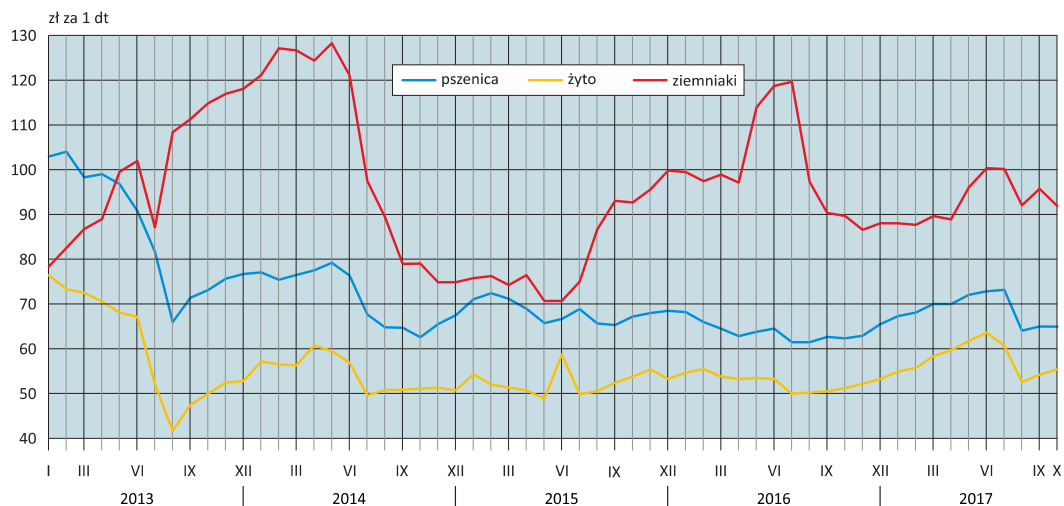
Cena skupu 1 dt pszenicy wyniosła 64,96 zł i utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego we wrześniu br., a w odniesieniu do października ub. roku była wyższa o 4,3%. Na **targowiskach cena 1 dt pszenicy** kształtowała się w tym czasie na poziomie 79,87 zł, tj. o 0,4% niżej niż przed miesiącem, ale o 1,8% wyżej aniżeli przed rokiem.

Za 1 dt **żyta w skupie** w październiku br. płacono 55,42 zł, tj. o 2,2% więcej niż we wrześniu br. i o 8,2% więcej niż przed rokiem. **Cena targowiskowa żyta** wyniosła 59,11 zł za 1 dt i była o 2,2% niższa od uzyskanej w poprzednim miesiącu, ale w stosunku do października ub. roku wzrosła o 0,4%.

Za 1 dt **jęczmienia w obrocie targowiskowym** płacono w tym czasie 72,03 zł, tj. o 2,1% więcej niż przed miesiącem, ale o 1,4% mniej niż w październiku ub. roku.

Cena targowiskowa owsa ukształtowała się na poziomie 70,16 zł za 1 dt, tj. o 0,9% wyżej aniżeli we wrześniu br., ale o 1,0% niżej niż w październiku ub. roku.

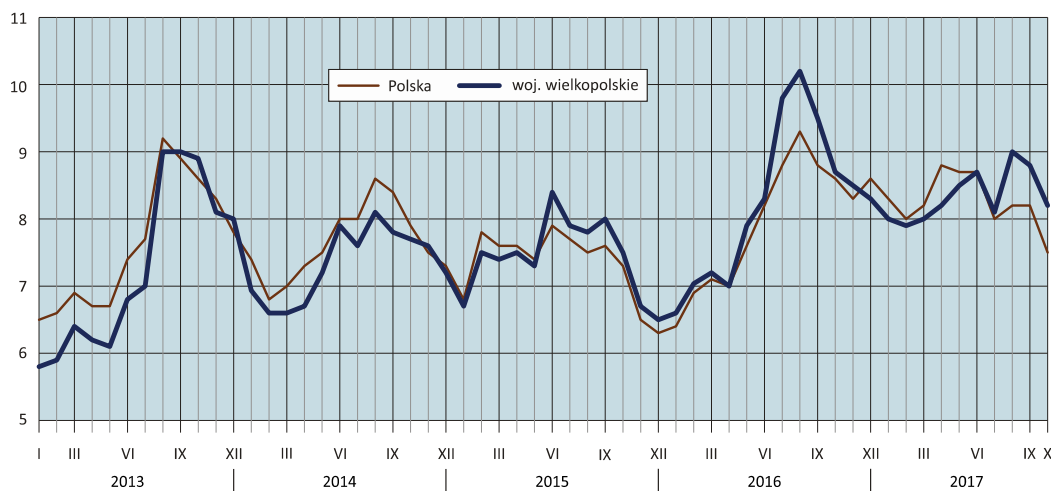
PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

Przeciętna **cena ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach** w październiku br. wyniosła 91,87 zł za 1 dt, co oznacza, że była o 4,0% niższa od ceny notowanej przed miesiącem, ale jednocześnie o 2,4% przewyższała cenę ubiegłoroczną. Średnia **cena ziemniaków w skupie** kształtowała się w tym czasie na poziomie 26,55 zł za 1 dt i była o 4,9% niższa niż we wrześniu br. oraz o 5,8% niższa niż przed rokiem.

Cena 1 kg **żywca wołowego w skupie** ukształtowała się na poziomie 6,67 zł, tj. o 5,5% wyżej niż przed miesiącem i o 9,2% wyżej niż przed rokiem. Za 1 kg **żywca drobiowego** płacono w tym czasie 3,90 zł, tj. o 1,6% mniej niż przed miesiącem, ale o 5,8% więcej niż w październiku ub. roku. Cena **żywca wieprzowego**, która w październiku br. wyniosła 4,87 zł za 1 kg, w ciągu miesiąca wykazała spadek o 8,8%, a w skali roku – o 5,4%.

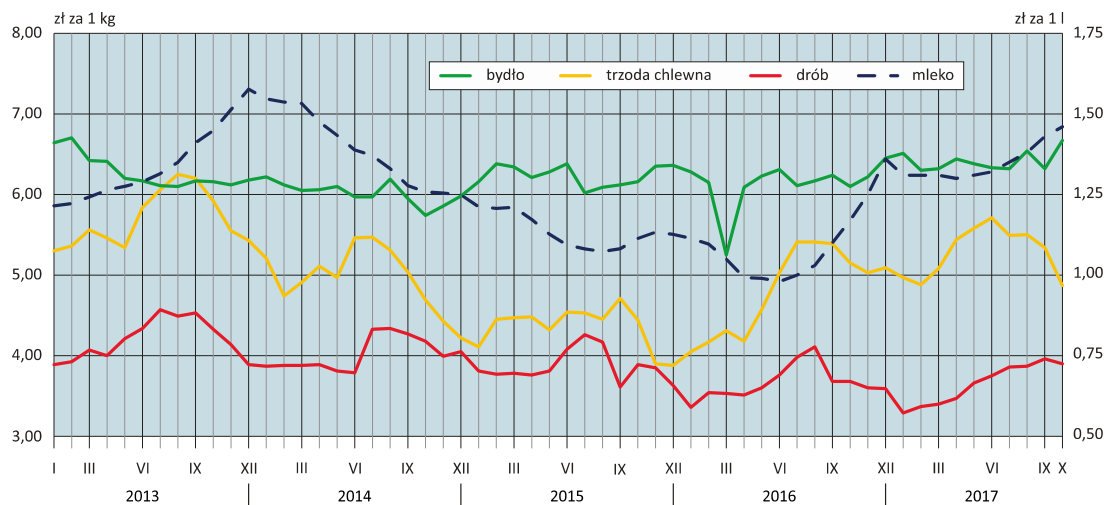
RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W październiku br. **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta** wyniosła 8,2 i była gorsza niż przed miesiącem (8,8 we wrześniu br.) oraz od notowanej w październiku ub. roku (8,7 przed rokiem). Podobnie **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia**, kształtująca się na poziomie 6,8, pogorszyła się zarówno w stosunku do notowanej miesiąc wcześniej (7,6 we wrześniu br.), jak i przed rokiem (7,0 w październiku ub. roku).

Średnia cena prosiąt na chów w obrocie targowiskowym w październiku br. wyniosła 153,33 zł za sztukę i przewyższała cenę notowaną przed miesiącem – o 1,5%, a także przed rokiem – o 9,5%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA RZEŻNEGO I MLEKA

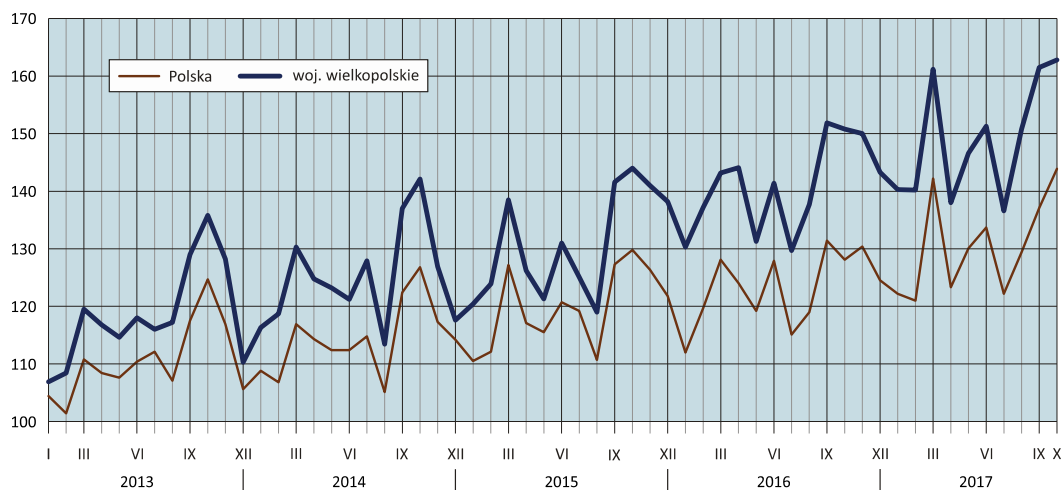

W październiku br. **skup mleka** w województwie wielkopolskim wyniósł 138,2 mln litrów i był o 1,6% większy niż przed miesiącem oraz o 5,8% większy niż przed rokiem. **Cena** uzyskana w skupie za 1 hl tego produktu ukształtowała się na poziomie 145,82 zł, tj. o 2,1% wyższym aniżeli we wrześniu br. i o 24,7% wyższym od osiągniętego w październiku ub. roku.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

W październiku br. wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** w województwie wielkopolskim wyniosła 15042,4 mln zł (w cenach bieżących). Licząc w cenach stałych, oznacza to wzrost o 0,8% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 8,1% w porównaniu z październikiem ub. roku. Przed rokiem wartość sprzedaży obniżyła się w skali miesiąca (o 0,7%), ale wzrosła w ujęciu rocznym (o 4,7%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU (ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W porównaniu z październikiem ub. roku wzrost zanotowały wszystkie sekcje przemysłowe, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, gdzie wartość produkcji sprzedanej obniżyła się o 3,1%. W przetwórstwie przemysłowym sprzedaż zwiększyła się o 8,5%, w przedsiębiorstwach związanych z dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją wzrosła o 6,3%, a w górnictwie i wydobywaniu – o 2,0%.

Na niższym poziomie klasyfikacji PKD wzrost wartości sprzedaży odnotowały 26 spośród 32 działów przemysłu, związanych m.in. z produkcją: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 23,5%), wyrobów z metali (o 22,1%), papieru i wyrobów z papieru (o 18,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 14,9%), mebli (o 12,3%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,0%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 10,2%), artykułów spożywczych (o 9,8%), urządzeń elektrycznych (o 8,3%) oraz maszyn i urządzeń (o 3,2%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 15,3%) oraz napojów (o 4,9%).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) i jej struktura (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	X 2017	I–X 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	108,1	107,0	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	108,5	107,6	94,4
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	109,8	106,5	20,1
napojów.....	95,1	97,4	3,3
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	111,0	107,3	3,2
papieru i wyrobów z papieru.....	118,0	107,9	4,1
chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	123,5	118,8	2,6
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	114,9	109,2	6,7
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	110,2	109,9	2,9
wyrobów z metali ^Δ	122,1	111,5	5,6
urządzeń elektrycznych.....	108,3	102,1	7,2
maszyn i urządzeń ^Δ	103,2	102,5	3,1
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	84,7	110,5	15,1
mebli.....	112,3	109,7	8,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	96,9	93,7	2,8

W październiku br. w działalności przemysłowej przedsiębiorstw dominowało pięć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (20,4% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa, wobec 19,2% we wrześniu br. i 20,0% w październiku ub. roku), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (12,1% wobec 16,5% przed miesiącem i 15,1% przed rokiem), mebli (8,7% wobec 8,4% we wrześniu br. i październiku ub. roku), urządzeń elektrycznych (8,5% wobec 7,8% przed miesiącem i 8,4% przed rokiem) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,8% wobec 6,6% we wrześniu br. i 6,4% w październiku ub. roku).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej przeliczoną na 1 zatrudnionego, w październiku br. wyniosła 45,0 tys. zł (w cenach bieżących), tj. o 4,9% więcej (w cenach stałych) niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 3,0% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,9%.

Od początku roku wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 137545,2 mln zł (w cenach bieżących) i była o 7,0% (w cenach stałych) większa niż w okresie styczeń–październik ub. roku (przed rokiem wzrost sprzedaży wyniósł 8,8%). Wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowały: przetwórstwo przemysłowe (o 7,6%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 4,2%). Spadek produkcji dotyczył natomiast wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,3%) oraz górnictwa i wydobywania (o 0,8%).

Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na 1 zatrudnionego w okresie styczeń–październik br. wyniosła 416,1 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zwiększyła się o 4,4% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,5% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 6,9%.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w województwie wielkopolskim w październiku br. wyniosła 1636,9 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 9,9% mniej niż przed miesiącem, ale o 16,7% więcej niż w październiku ub. roku. Przed rokiem zanotowano spadek wartości sprzedaży tak w skali miesiąca (o 1,8%), jak i w stosunku rocznym (o 23,3%).

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w tej sekcji, w październiku br. wyniosła 44,7 tys. zł, tj. o 9,6% mniej niż przed miesiącem, ale o 13,0% więcej niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych kształtowało się o 0,3% niżej aniżeli we wrześniu br., a jednocześnie o 3,3% wyżej niż w październiku ub. roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło w tym czasie odpowiednio o 4,1% i o 11,3%.

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** w październiku br. wyniosła 825,2 mln zł, tj. o 11,1% więcej niż przed miesiącem i o 28,0% więcej niż w październiku ub. roku (przed rokiem odnotowano spadek wartości produkcji budowlano-montażowej tak w ujęciu miesięcznym – o 3,6%, jak i w skali roku – o 32,3%). W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa w październiku br. produkcja budowlano-montażowa stanowiła 50,4%, tj. o 9,5 p.proc. więcej niż przed miesiącem i o 4,4 p.proc. więcej niż przed rokiem. W generowaniu wartości produkcji budowlano-montażowej województwa wielkopolskiego w październiku br. największy udział (44,9%) miały przedsiębiorstwa, których podstawową działalnością jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	X 2017	I–X 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	128,0	113,7	100,0
Budowa budynków ^Δ	122,3	121,9	37,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	146,9	116,7	36,8
Roboty budowlane specjalistyczne.....	106,7	100,5	26,2

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa, zrealizowanej w przedsiębiorstwach od początku br., wyniosła 14062,8 mln zł, tj. o 5,5% więcej niż w okresie styczeń–październik ub. roku (przed rokiem spadek o 10,5%). Wydajność pracy w budownictwie w okresie styczeń–październik br. kształtowała się na poziomie 382,4 tys. zł na 1 zatrudnionego i w ciągu roku zwiększyła się o 3,5%, przy wzroście zatrudnienia w tej sekcji (o 2,0%), a także przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (o 6,7%).

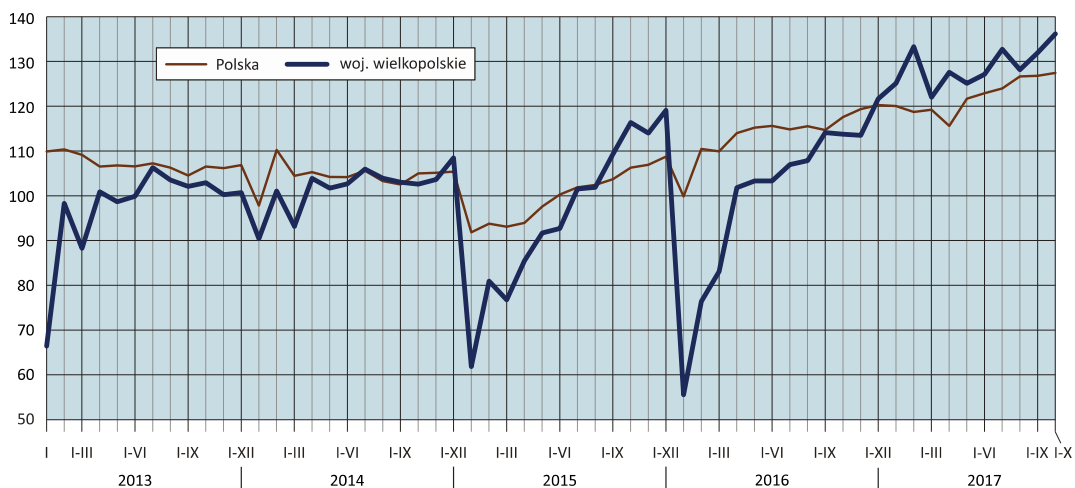
Produkcja budowlano-montażowa, która w okresie styczeń–październik br. wyniosła 6152,6 mln zł, stanowiła 43,8% wartości sprzedaży sekcji budownictwo, tj. o 3,2 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wartość produkcji budowlano-montażowej w ciągu roku wzrosła o 13,7% (przed rokiem zanotowano spadek wartości tej produkcji o 23,4%). W okresie styczeń–październik br. największy udział w wielkości produkcji budowlano-montażowej (37,0%) miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową budynków.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W październiku br. w województwie wielkopolskim **oddano do użytkowania** więcej mieszkań niż przed miesiącem i przed rokiem. Wzrosła również liczba rozpoczynanych inwestycji mieszkaniowych. W stosunku do obu okresów porównawczych zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres roku 2010 = 100)

W październiku br. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania 2208 nowych mieszkań, tj. o 39,1% więcej niż przed miesiącem i o 49,8% więcej niż w październiku ub. roku. Inwestycje mieszkaniowe zrealizowano w tym miesiącu w ramach czterech form budownictwa: spółdzielczego, indywidualnego, na sprzedaż lub wynajem oraz komunalnego.

Według wstępnych danych, od początku br. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania łącznie 14826 mieszkań, tj. o 19,7% więcej niż w okresie styczeń-październik ub. roku. W ramach budownictwa indywidualnego przekazano 7429 mieszkań, tj. o 2,9% więcej niż przed rokiem, a w budownictwie na sprzedaż lub wynajem – 7235 mieszkań, czyli o 48,2% więcej. Listę mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-październik br. uzupełnia 25 mieszkań spółdzielczych, 112 komunalnych, 24 społeczne czynszowe oraz 1 zakładowe.

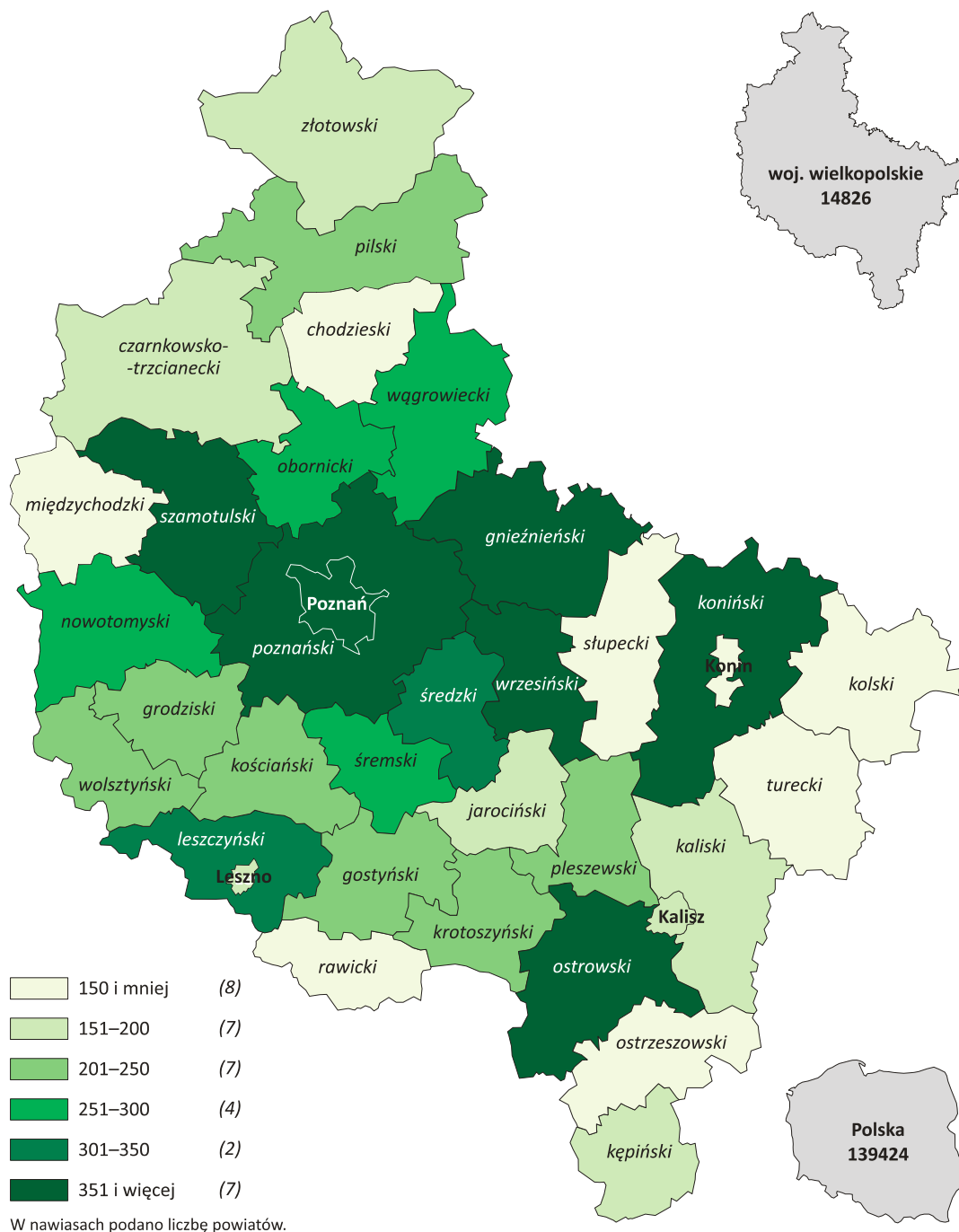
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-październik 2017 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach	I-X 2016=100	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Ogółem	14826	100,0	119,7	94,7
w tym:				
Indywidualne	7429	50,1	102,9	129,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7235	48,8	148,2	60,2
Komunalne.....	112	0,8	141,8	51,7
Spółeczne czynszowe	24	0,2	32,4	34,2

Najwięcej nowych mieszkań powstaje w powiecie poznańskim, gdzie od początku roku oddano do użytkowania 3706 mieszkań, czyli 25,0%, a także w Poznaniu (3345 mieszkań, tj. 22,6%) oraz w powiatach: wrzesińskim (732 mieszkania), gnieźnieńskim (484 mieszkania) i ostrowskim (482 mieszkania). W ciągu dziesięciu miesięcy najmniej lokali mieszkalnych oddano w Koninie (69 mieszkań) oraz powiatach słupeckim i międzychodzkiem (po 93 mieszkania).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-październik br. wyniosła 94,7 m² (przed rokiem 104,3 m²). Mieszkania wybudowane przez inwestorów indywidualnych miały przeciętnie 129,0 m² (przed rokiem 133,3 m²), przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 60,2 m² (przed rokiem 64,6 m²), spółdzielcze – 69,6 m² (przed rokiem 59,3 m²), komunalne – 51,7 m² (przed rokiem 33,7 m²), a społeczne czynszowe – 34,2 m² (przed rokiem 49,6 m²). Największą przeciętną powierzchnią użytkową miały mieszkania oddane do użytkowania w powiatach: kaliskim (średnio 134,3m²), słupeckim (133,6 m²), czarnkowsko-trzcieńskim (132,6 m²), leszczyńskim (132,5 m²) i konińskim (129,6 m²). Wszystkie mieszkania w tych powiatach powstały w ramach budownictwa indywidualnego. Najmniejsze były mieszkania przekazane do użytkowania w Poznaniu (62,6 m²) i powiecie wrzesińskim (71,6 m²), gdzie większość stanowiły mieszkania wybudowane na sprzedaż lub wynajem.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ-PAŹDZIERNIK 2017 R.

W październiku br. w województwie wielkopolskim **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 2087 mieszkań**, tj. o 10,2% mniej niż przed miesiącem i o 15,7% mniej niż przed rokiem. Pozwolenia te dotyczyły budownictwa: indywidualnego (wydano je na budowę 1096 mieszkań), na sprzedaż lub wynajem (na budowę 982 mieszkań) oraz komunalnego (na budowę 9 mieszkań). Od początku br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę łącznie 22354 mieszkań, tj. o 10,2% więcej niż w okresie styczeń-październik ub. roku. Najwięcej pozwoleń dotyczyło budownictwa na sprzedaż lub wynajem (52,4%) oraz indywidualnego (45,2%).

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–październik 2017 r., kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bez-względnych	w odsetkach	I-X 2016=100	w liczbach bez-względnych	w odsetkach	I-X 2016=100
O g ó ł e m	22354	100,0	110,2	21916	100,0	139,3
Indywidualne	10110	45,2	115,1	9605	43,8	114,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11721	52,4	114,6	11790	53,8	165,1
Spółdzielcze	166	0,7	88,3	108	0,5	80,6
Komunalne	260	1,2	47,6	355	1,6	11,1 razy
Społeczne czynszowe	94	0,4	17,2	54	0,2	84,4
Zakładowe	3	0,0	x	4	0,0	x

W październiku br. w województwie wielkopolskim **rozpoczęto budowę** 2361 nowych mieszkań, tj. o 1,9% więcej niż we wrześniu br. i o 65,3% więcej niż w październiku ub. roku. Najwięcej inwestycji mieszkaniowych rozpoczęto w budownictwie na sprzedaż lub wynajem (1436 mieszkań) oraz indywidualnym (915 mieszkań). Łącznie od początku br. rozpoczęto budowę 21916 mieszkań, tj. o 39,3% więcej niż w okresie styczeń–październik ub. roku. Najwięcej inwestycji prowadzili deweloperzy budujący na sprzedaż lub wynajem (11790 mieszkania, tj. 53,8%) oraz inwestorzy indywidualni (9605 mieszkań, tj. 43,8%). Budowę 355 nowych mieszkań rozpoczęto w tym czasie budownictwo komunalne, 108 – spółdzielnie mieszkaniowe, 54 – budownictwo społeczne czynszowe i 4 – zakładowe.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w województwie wielkopolskim w październiku br. o 6,6% przewyższyła poziom osiągnięty we wrześniu br., a o 9,9% – poziom sprzed roku (w październiku ub. roku odnotowano wzrost sprzedaży o 7,2% w ujęciu miesięcznym i o 10,9% w stosunku rocznym). W skali roku najbardziej zwiększyła się sprzedaż detaliczna mebli oraz sprzętu RTV i AGD (wzrost o 55,2%), a także tekstyliów, odzieży i obuwi (o 31,5%), mniejsza była natomiast sprzedaż paliw (o 15,3%).

Wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej od początku br. zwiększyła się o 8,8% w porównaniu z okresem styczeń–październik ub. roku (przed rokiem o 11,4%). Podobnie jak w miesiącu, największy wzrost dotyczył sprzedaży mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 48,2%), zaś spadek – sprzedaży paliw (o 14,7%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	X 2017	I-X 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	109,9	108,8	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	100,6	97,7	5,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	84,7	85,3	3,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,1	110,4	28,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	122,4	128,2	2,1
Tekstylia, odzież, obuwie	131,5	125,1	5,2
Meble, RTV, AGD	155,2	148,2	1,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach ...	108,7	111,3	3,1
Pozostałe	109,6	103,9	5,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa jednostek handlowych ogółem w województwie wielkopolskim w październiku br. wzrosła (licząc w cenach bieżących) o 0,4% w porównaniu z wrześniem br. i o 20,9% w stosunku do października ub. roku. W przedsiębiorstwach handlu hurtowego w odniesieniu do poprzedniego miesiąca sprzedaż spadła o 1,4%, natomiast w relacji do października ub. roku zwiększyła się o 21,7%. Przed rokiem wartość sprzedaży hurtowej w ujęciu miesięcznym obniżyła się o 4,7% w przypadku przedsiębiorstw handlowych ogółem i o 6,4% w jednostkach handlu hurtowego, natomiast w skali roku odnotowano jej wzrost odpowiednio o 4,8% i o 2,3%.

Wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych zrealizowanej od początku roku zwiększyła się o 15,1% w porównaniu z okresem styczeń-październik ub. roku, w tym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 15,0% (przed rokiem wzrost wyniósł odpowiednio 7,7% i 4,7%).

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Badanie finansowe przedsiębiorstw niefinansowych za okres styczeń-wrzesień br. w województwie wielkopolskim objęło 1956 podmiotów. Wyniki finansowe uzyskane przez te przedsiębiorstwa były nieco gorsze niż przed rokiem. Mniej korzystnie kształtowały się również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Przychody z całokształtu działalności rosły wolniej niż koszty ich uzyskania (o 7,7% wobec 8,3% w przypadku kosztów), co spowodowało wzrost wskaźnika poziomu kosztów (o 0,6 p.proc.). Podobną sytuację obserwowano w przypadku sprzedaży produktów, towarów i materiałów; przychody z tej działalności w ciągu roku wzrosły o 8,0%, a jej koszty zwiększyły się o 8,3%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 13799,7 mln zł i był o 1,9% większy od osiągniętego w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Spadek pozostałych przychodów operacyjnych (o 24,0%), przy wzroście kosztów ich uzyskania (o 11,5%), wpłynął negatywnie na wynik na pozostałej działalności operacyjnej. W konsekwencji wzrostu przychodów finansowych (o 18,6%), przy znacznie wolniejszym wzroście kosztów tych operacji (o 1,7%) lepszy niż przed rokiem okazał się natomiast wynik na operacjach finansowych, choć nadal był ujemny (podobnie jak wynik na pozostałej działalności operacyjnej). **Wynik finansowy brutto** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 13514,5 mln zł, tj. o 3,7% mniej niż przed rokiem. Po odliczeniu podatku dochodowego (w kwocie 2068,1 mln zł) **wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 11446,4 mln zł, tj. o 4,7% niżej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Zysk netto w ciągu roku obniżył się o 3,4%, podczas gdy strata netto wzrosła o 13,8%. Zysk netto wykazało 79,0% przedsiębiorstw (82,1% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku). Przychody uzyskane przez te przedsiębiorstwa stanowiły 82,6% całkowitych przychodów z całokształtu działalności (wobec 91,9% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 83,3% przedsiębiorstw (85,8% przed rokiem), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 88,1% (wobec 93,1% przed rokiem).

Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2016	I-IX 2017
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	254538,2	274014,9
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ...	248897,8	268811,5
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności.....	240508,4	260500,4
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	235359,4	255011,9
Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	13538,3	13799,7
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej.....	931,5	-200,2
Wynik na operacjach finansowych.....	-440,0	-85,0
Wynik finansowy brutto	14029,8	13514,5
Wynik finansowy netto	12016,1	11446,4
zysk netto	12956,0	12516,0
strata netto	940,0	1069,6

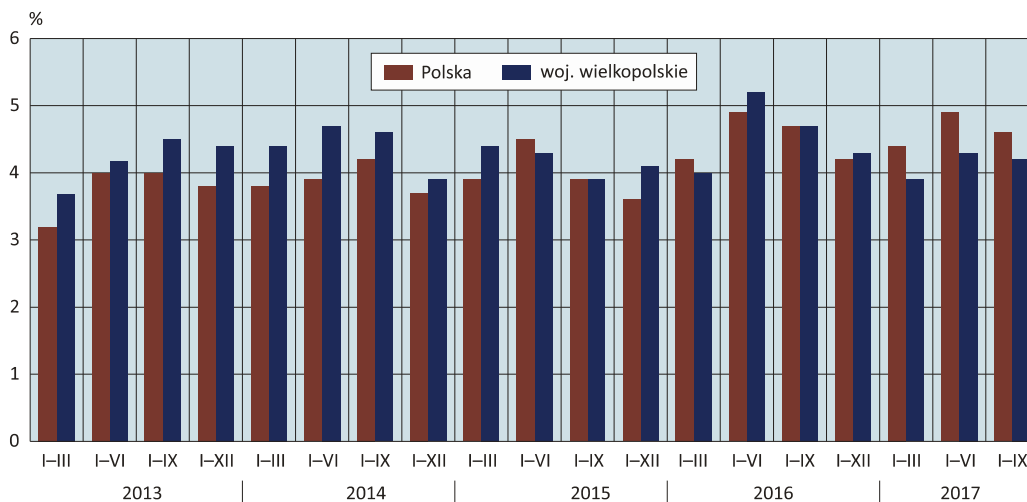
W przedsiębiorstwach objętych badaniem w okresie styczeń-wrzesień br. odnotowano pogorszenie podstawowych **wskaźników ekonomiczno-finansowych**. Dla ogółu podmiotów wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 95,1% (wobec 94,5% przed rokiem), wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 5,1% (5,4% przed rokiem), wskaźnik rentowności obrotu brutto spadł z 5,5% do 4,9%, a rentowności obrotu netto – z 4,7% do 4,2%. Wskaźniki pogorszyły się m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, administrowanie i działalność wspierająca, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, a wyłączając wskaźnik rentowności sprzedaży, także budownictwo. Poprawę wskaźników odnotowało m.in. górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, obsługa rynku nieruchomości oraz pozostała działalność usługowa, a pomijając wskaźnik rentowności sprzedaży, również zakwaterowanie i gastronomia.

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2016	I–IX 2017
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	94,5	95,1
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,4	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,5	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,7	4,2
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	30,8	30,7
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	86,5	86,0

Biorąc pod uwagę wartość wskaźnika rentowności obrotu netto, w okresie styczeń-wrzesień br. najbardziej rentownymi rodzajami działalności były pozostała działalność usługowa (gdzie wskaźnik wyniósł 25,8%, pomimo spadku o 1,4 p.proc.) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (14,2%; wzrost o 1,2 p.proc.).

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO

W okresie styczeń-wrzesień br. pogorszyła się również płynność finansowa badanych przedsiębiorstw; wskaźnik I stopnia obniżył się o 0,1 p.proc. do poziomu 30,7%, natomiast wskaźnik II stopnia – o 0,5 p.proc. do 86,0%. Spadek obu wskaźników zanotowały sekcje: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, zakwaterowanie i gastronomia, administrowanie i działalność wspierająca, edukacja oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Poprawę płynności finansowej obserwowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, obsługa rynku nieruchomości, a także pozostała działalność usługowa

Według stanu na koniec września br., **aktywa obrotowe** przedsiębiorstw objętych badaniem wyniosły 98890,1 mln zł, tj. o 7,2% więcej niż przed rokiem. Wartość zapasów w ciągu roku zwiększyła się o 8,7%, a ich udział w aktywach wzrósł o 0,4 p.proc. do 33,3%. Największą część aktywów obrotowych stanowiły należności krótkoterminowe. W końcu września br. ich udział wynosił 41,0%, tj. o 0,3 p.proc. mniej niż przed rokiem. Wartość należności zwiększyła się w tym czasie o 6,4%. Nie zmienił się udział w aktywach inwestycji krótkoterminowych, choć ich wartość w ciągu roku wzrosła o 7,0%.

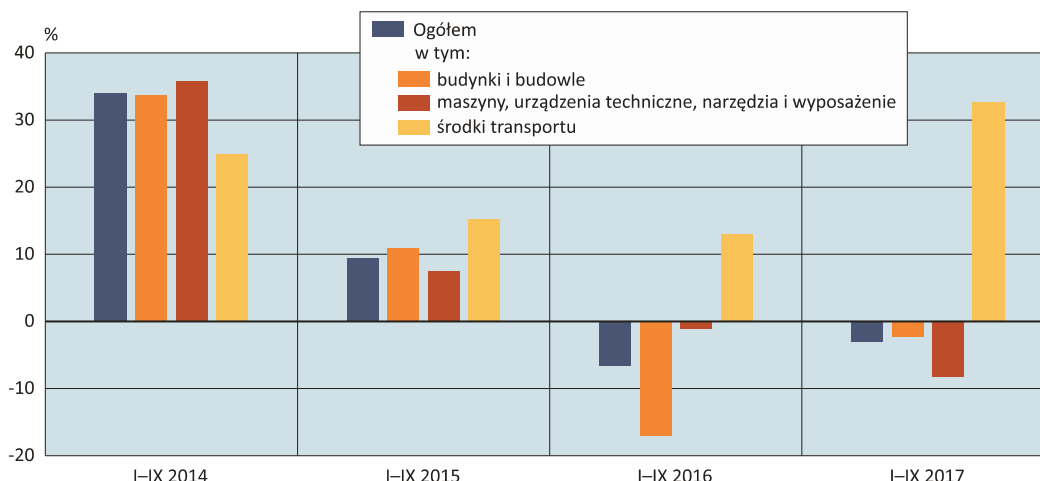
Według stanu na koniec września br., zobowiązania przedsiębiorstw niefinansowych wyniosły łącznie 111888,2 mln zł, przy czym **zobowiązania długoterminowe** w ciągu roku zmniejszyły się o 2,1%, podczas gdy **krótkoterminowe** wzrosły o 7,2%. W ogólnej kwocie zobowiązań krótkoterminowych 61,8% stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług (przed rokiem 60,0%). Relacja zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych wyniosła 180,9% (przed rokiem zobowiązania przewyższały należności o 79,5%).

NAKŁADY INWESTYCYJNE

Przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wielkopolskiego (objęte badaniem F01/I01) w okresie styczeń-wrzesień br. poniosły **nakłady inwestycyjne** w wysokości 7510,1 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 3,0% mniejsze niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku spadek nakładów wyniósł 6,6%). Na roboty budowlano-montażowe przypadało 1701,4 mln zł, co stanowiło 22,7% nakładów ogółem (przed rokiem 28,8%).

Ponad połowę środków przedsiębiorstwa przeznaczyły na zakup maszyn i urządzeń technicznych oraz narzędzi (54,6%; 57,7% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku). W budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej zainwestowano średnio 34,8% ogółu środków (przed rokiem 34,5%), natomiast na środki transportu przeznaczono 10,5% ogólnej kwoty nakładów (przed rokiem 7,6%).

NAKŁADY INWESTYCYJNE (ceny bieżące)
Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego

Spośród sekcji o znaczącym udziale w kwocie nakładów inwestycyjnych największy spadek wartości, w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku, zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 14,7%). Mniej zainwestowały w tym czasie również przedsiębiorstwa zajmujące się dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 8,2%) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,6%). Wzrost nakładów inwestycyjnych odnotowano natomiast w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 27,1%), a także transport i gospodarka magazynowa (o 10,1%).

W okresie styczeń-wrzesień br. połowa całkowitej kwoty nakładów inwestycyjnych w wielkopolskich przedsiębiorstwach koncentrowała się w sekcji przetwórstwo przemysłowe (50,0% wobec 56,9% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku). W ramach tej sekcji najczęściej inwestowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych (8,8%; przed rokiem 7,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (5,7%; przed rokiem 17,1%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5,3%; przed rokiem 4,1%), urządzeń elektrycznych (4,6%; przed rokiem 4,1%), papieru i wyrobów z papieru (4,0%; przed rokiem 3,2%), mebli (3,7%; przed rokiem 3,1%) oraz napojów (2,6%; przed rokiem 3,1%). Stosunkowo dużo inwestowały również przedsiębiorstwa zajmujące się handlem; naprawą pojazdów samochodowych (28,9% wobec 22,1% przed rokiem) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (9,1%, podobnie jak przed rokiem).

Na zakup używanych środków trwałych w okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwa przeznaczyły łącznie 587,8 mln zł, z tego najczęściej (54,5%) na zakup gruntów. Najwięcej takich inwestycji dokonano w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (43,4% ogólnej kwoty nakładów na zakup używanych środków trwałych) oraz przetwórstwo przemysłowe (35,1%).

W okresie styczeń-wrzesień br. w województwie wielkopolskim **rozpoczęto 15471 nowych zadań inwestycyjnych** o łącznej wartości kosztorysowej 3713,0 mln zł. Najwięcej inwestycji dotyczyło sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (12372 inwestycje, czyli 80,0% ogólnej liczby zadań, o wartości kosztorysowej stanowiącej 6,3% inwestycji nowo rozpoczynanych). Największą wartość kosztorysową miały natomiast inwestycje przedsiębiorstw z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (51,8% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczynanych w województwie), przy czym ich udział w ogólnej liczbie zadań wynosił 7,5%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r., B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a												
w tys. osób	A 681,9	682,7	684,6	684,9	685,6	688,9	688,7	690,7	692,9	694,2	696,8	698,4
B	716,2	718,2	717,5	717,8	719,1	721,8	725,0	726,7	728,8	740,3		
poprzedni miesiąc=100	A 101,9	100,1	100,3	100,0	100,1	100,5	100,0	100,3	100,3	100,2	100,4	100,2
B	102,5	100,3	99,9	100,0	100,2	100,4	100,4	100,2	100,3	101,6		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 103,8	103,5	103,6	103,7	103,6	103,9	104,0	104,1	104,3	104,2	104,4	104,4
B	105,0	105,2	104,8	104,8	104,9	104,8	105,3	105,2	105,2	106,6		
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	A 98,9	100,1	96,7	91,2	86,4	81,9	80,4	79,6	78,2	77,6	77,4	77,7
w tys. osób	B 81,7	81,5	77,6	72,3	69,0	65,8	65,3	64,6	63,2	59,6		
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A 6,4	6,4	6,2	5,9	5,6	5,3	5,2	5,2	5,1	5,0	5,0	4,9
B	5,1	5,1	4,9	4,5	4,3	4,1	4,1	4,1	4,0	3,8		
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	A 7704	11655	12196	12162	11538	16084	12931	12380	11528	9193	8301	7735
B	9602	9124	12617	9952	11581	11619	10473	11338	11632	10748		
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 18	14	12	11	10	7	8	8	8	10	11	13
B	11	12	9	9	7	7	8	7	7	7		
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A 3713,93	3750,08	3872,02	4023,74	3838,92	3853,09	3920,76	3838,78	3873,38	3894,87	3922,14	4097,12
B	3907,43	3952,24	4118,25	4221,77	4093,32	4047,86	4157,08	4083,29	4116,11	4213,27		
poprzedni miesiąc=100	A 95,1	101,0	103,3	103,9	95,4	100,4	101,8	97,9	100,9	100,6	100,7	104,5
B	95,4	101,1	104,2	102,5	97,0	98,9	102,7	98,2	100,8	102,4		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 102,0	106,4	103,0	108,2	107,2	107,4	108,0	106,3	106,0	105,5	105,3	104,9
B	105,2	105,4	106,4	104,9	106,6	105,1	106,0	106,4	106,3	108,2		
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A .	.	99,0	.	.	99,1	.	.	99,4	.	.	100,3
B	.	.	102,4	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc=100.....	A 100,9	97,1	98,4	98,2	101,5	101,0	94,7	97,7	103,7	99,3	101,2	100,9
B	102,7	101,6	102,9	99,2	104,1	100,9	95,7	89,3	103,4	100,7		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100.....	A 97,8	96,0	95,4	95,5	103,6	100,6	95,2	96,3	98,4	94,1	93,7	97,8
B	99,0	103,6	108,4	109,5	112,3	112,2	113,3	103,6	103,2	104,7		
skupu żywca rzeźnego wołowego:												
poprzedni miesiąc=100.....	A 98,6	97,9	85,5	116,0	102,2	101,4	96,8	101,0	101,0	97,8	101,9	98,6
B	100,9	96,8	100,3	101,9	99,1	99,2	99,8	103,5	96,6	105,5		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100.....	A 101,9	96,3	82,8	98,1	99,1	99,0	101,6	101,4	102,0	99,2	97,9	101,9
B	103,7	102,5	120,2	105,7	102,5	100,3	103,4	106,0	101,3	109,2		
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc=100.....	A 104,4	102,9	103,4	96,9	109,5	109,9	107,7	99,9	99,6	95,5	97,7	104,4
B	97,5	98,2	104,1	107,1	102,5	102,3	96,2	100,2	97,1	91,2		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100.....	A 98,6	93,6	96,3	93,3	105,9	110,7	119,7	121,6	114,4	115,8	128,8	98,6
B	122,7	117,1	117,9	130,3	121,9	113,5	101,4	101,7	99,2	94,6		

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r., B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Relacje cen skupu ^a żywności wieprzowego	A	6,6	7,0	7,2	7,0	7,9	8,3	9,8	10,2	9,5	8,7	8,5	8,3
do cen targowiskowych 1 kg żyta	B	8,0	7,9	8,0	8,2	8,5	8,7	8,1	9,0	8,8	8,2		
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100.....	A	94,3	105,3	104,4	100,6	91,1	107,7	91,7	106,2	110,3	99,3	99,5	95,5
	B	97,9	99,9	115,0	85,6	106,2	103,2	90,3	110,4	107,1*	100,8		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	108,2	110,7	103,5	114,3	108,4	108,0	103,8	115,8	107,3	104,7	106,5	103,8
	B	107,8	102,3	112,6	95,8	111,6	107,0	105,3	109,6	106,5*	108,1		
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	26,6	138,8	129,9	91,6	103,5	115,0	90,1	111,9	112,7	96,4	93,2	153,5
	B	41,0	80,6	166,9	101,5	110,9	115,4	91,5	118,9	103,2	111,1		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	76,5	116,0	95,5	84,1	81,1	84,5	68,4	75,0	67,6	67,7	62,4	81,9
	B	126,2	73,4	94,3	104,5	112,0	112,4	114,2	121,3	111,1	128,0		
Mieszkania oddane do użytkowania	A	829	996	1217	1424	1160	1130	1266	1261	1628	1474	1626	2401
	B	1867	1318	1283	1130	1216	1497	1641	1079	1587	2208		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	89,8	98,5	138,9	151,5	93,3	105,9	81,6	108,8	96,8	66,4	115,9	120,4
	B	225,2	132,3	105,4	79,4	104,8	132,5	129,6	85,6	97,5	149,8		
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	80,8	102,1	114,8	97,6	98,5	100,8	102,3	99,6	98,2	107,2	96,7	119,3
	B	78,9	98,9	115,2	100,8	97,6	99,5	102,5	101,2	97,9	106,6		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	108,9	112,8	110,2	110,7	111,0	112,4	108,2	110,6	112,2	110,9	114,8	113,4
	B	110,8	107,4	107,7	111,3	110,2	108,8	109,0	110,8	110,5	109,9		
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c													
brutto ^d w %.....	A	.	.	5,0	.	.	6,1	.	.	5,5	.	.	5,1
	B	.	.	4,7	.	.	5,0	.	.	4,9	.	.	
netto ^e w %	A	.	.	4,0	.	.	5,2	.	.	4,7	.	.	4,3
	B	.	.	3,9	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	
Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące) w tys. zł.....	A	.	.	2074234	.	.	4870272	.	.	7742656	.	.	11797374
	B	.	.	1975923	.	.	4442915	.	.	7510080	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku =100	A	.	.	97,0	.	.	93,7	.	.	93,4	.	.	91,8
	B	.	.	95,3	.	.	91,2	.	.	97,0	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	A	410036	410738	411250	411663	412658	411028	411416	411951	412872	413542	414155	414798
	B	414380	414468	415660	416735	417595	418805	419290	420161	420778	421257		
w tym spółki handlowe.....	A	45430	45810	46219	46547	46893	47302	47620	47884	48224	48553	48925	49251
	B	49615	49872	50227	50557	50825	51084	51374	51637	51945	52297		
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	7186	7191	7206	7216	7234	7246	7263	7284	7301	7320	7347	7364
	B	7393	7412	7433	7459	7493	7523	7559	7574	7600	7627		

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9. ^c W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. ^d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^f W rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.